

Н. Б. Демчишак, Н. Р. Кравець

Податкові стимули інноваційного розвитку економіки

Розкрито економічний зміст інноваційної діяльності з урахуванням положень чинного законодавства. З'ясовано сутність інноваційного розвитку та підходи до його визначення. Проаналізовано динаміку інноваційної діяльності в Україні. Оцінено джерела фінансування інноваційної діяльності у національній економіці. Досліджено тенденції впровадження інновацій на промислових підприємствах України. Окреслено основні перешкоди інноваційним процесам та визначено стратегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності. З'ясовано роль державної інноваційної політики у забезпеченні переходу на інноваційну модель розвитку економіки. Проаналізовано найдієвіші інструменти підтримки та податкового стимулювання інноваційної діяльності. Визначено шляхи підвищення ефективності функціонування податкових пільг в Україні з урахуванням іноземного досвіду. Доведено, що потребують подальшого обґрунтування механізми податкового регулювання інноваційного розвитку та дієві інструменти його стимулювання в Україні.

Ключові слова: інновації, інноваційна діяльність, інноваційний розвиток, податкове регулювання, податкові стимули, податкові пільги.

Необхідною передумовою зростання рівня та якості життя в Україні є динамічний розвиток національної економіки, забезпечення якого неможливе без інтенсифікації інноваційних процесів. Інновації мають стати основою підвищення конкурентоспроможності вітчизняного господарства загалом та усіх суб'єктів економічної системи зокрема, що неможливо в умовах чинної податкової системи. Однак належного ефекту від здійснюваних реформ у цій сфері немає, оскільки розміри податків загалом залишилися високими, а база оподаткування – надто вузька, і надалі застосовуються непрозорі схеми, зокрема щодо відшкодування податку на додану вартість за експортними операціями, а також податкове законодавства загалом надто нестабільне. Відтак актуалізується необхідність окреслення конструктивних і дієвих механізмів фінансового, зокрема, податкового, стимулювання інноваційної діяльності.

Проблемні аспекти інноваційного розвитку економіки та пріоритетні напрями його стимулювання, у тому числі шляхом застосування податкових інструментів досліджували такі вчені, як: З. Варналій, В. Геєць, О. Данілов, В. Дем'янишин, О. Десятнюк, М. Єрмошенко, Р. Желізняк, Ю. Іванов, А. Крисоватий, І. Майбуров, П. Мельник, С. Онишко, Г. Партин, М. Романюк, А. Соколовська, Л. Тарангул, С. Юрій та ін.

Однак, зважаючи на те, що безпосереднє фінансування інноваційної діяльності потребує значних обсягів фінансових ресурсів, зростає необхідність вибору ефективних непрямих способів стимулювання інноваційних процесів, зокрема використовуючи потенціал податкового регулювання. Враховуючи зазначене, метою статті є обґрунтування теоретико-прикладних засад податкового стимулювання інноваційного розвитку в умовах вітчизняної економіки.

Стимулювання інноваційної діяльності є одним з ключових пріоритетів економічної політики держав, які прагнуть вийти на траєкторію економічного зростання та сталого економічного розвитку. Особливо важливим і проблемним питанням для України є інноваційний розвиток, з огляду на уже обраний шлях інтеграції до Європейського Союзу, що вимагає модернізації національної економіки та загального підвищення рівня конкурентоспроможності.

Інноваційний розвиток розглядають як шлях, який базується на поглибленні поєднання цілей підприємства, його підсистем, цілей кожної особистості, яка працює в колективі, удосконаленні її діяльності, удосконаленні бізнес-процесів для досягнення загальних стратегічних цілей [1]. У ширшому контексті інноваційний розвиток – спосіб економічного зростання, заснований на систематичних нововведеннях, спрямованих на суттєве поліпшення всіх аспектів діяльності господарської системи, на періодичному перегрупуванні сил, обумовленому логікою

науково-технічного прогресу, можливістю використання певних ресурсних факторів у створенні інноваційних товарів і формуванні конкурентних переваг [2, с. 58-59].

На наш погляд, інноваційний розвиток необхідно розглядати як ключову складову економічного розвитку держави, що ґрунтується на формуванні та реалізації науково-технічного й інноваційного потенціалу та підвищенні конкурентоспроможності національної економіки за умов дотримання достатнього рівня інноваційної безпеки.

Під податковим стимулюванням інноваційного розвитку ми розуміємо комплексний вплив органів державної влади та управління на останній, що полягає у застосуванні податкових стимулів і ґрунтується на відповідній нормативно-правовій базі. Ці стимули водночас є інструментами податкового регулювання інноваційної діяльності.

Потрібно зазначити, що згідно з даними Держслужби статистики України, фінансування інноваційної діяльності у 2014 р. порівняно з 2013 р. зменшилось на 1 866,7 млн грн, що можна пояснити загальною тенденцією зниження фінансування інновацій, після пікового зростання 2011 р. в аналізованій період 2010-2014 рр., а також неврахуванням даних з тимчасово окупованих територій АР Крим і зони проведення АТО (табл. 1).

Таблиця 1

Джерела фінансування інноваційної діяльності в Україні впродовж 2010-2014 рр.

Рік	У тому числі за рахунок коштів, млн грн:					Частка джерел фінансування інноваційної діяльності у загальному обсязі, %			
	загальна сума витрат	власних	Державного бюджету	іноземних інвесторів	інші джерела	власних	Державного бюджету	іноземних інвесторів	інші джерела
2010	8045,5	4775,2	87	2411,4	771,9	59	1	30	10
2011	14333,9	7585,6	149,2	56,9	6542,2	53	1	0,4	45,6
2012	11480,6	7335,9	224,3	994,8	2925,6	64	1,95	8,7	25,35
2013	9562,6	6973,4	24,7	1253,2	1311,3	73	0,25	13,1	13,65
2014*	7695,9	6540,3	344,1	138,7	672,8	85	4,5	1,8	8,7

* Дані наведені без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Складено автором на основі [3].

У 2014 р. спостерігається тенденція до збільшення майже у 14 разів фінансування інновацій з Державного бюджету порівняно з 2013 р., водночас зменшення ролі іноземних інвестицій, а також скорочення фінансування інноваційної діяльності з власних джерел майже на 0,5 млрд грн (однак у загальних сумах витрат їх частка зросла на 11 відсоткових пунктів). Можна зробити висновок, що іноземні інвестори не так охоче вкладають кошти у розвиток інноваційної сфери через ситуацію в Україні, а відтак зростає потреба в заміщенні втрачених іноземних ресурсів коштами з Державного бюджету чи іншими джерелами фінансування.

Також в Україні впродовж 2010-2014 рр. дуже низькою була питома вага промислових підприємств, що впроваджують інновації (табл. 2). При цьому питома вага реалізованої інноваційної продукції, як показують дані табл. 2, протягом 2010-2014 рр. коливалась у межах 2,5-3,8%. Водночас надзвичайно повільною є динаміка появи та впровадження нових технологічних процесів та виробництва інноваційних видів продукції.

Усе це дає змогу стверджувати про необхідність реалізації ефективних заходів фінансового регулювання у контексті застосування відповідних інструментів впливу, враховуючи пріоритети інноваційної політики в Україні.

Зазначимо, що згідно з Законом України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих

Таблиця 2

Впровадження інновацій на промислових підприємствах України впродовж 2010-2014 рр.

Рік	Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, %	Впроваджено нових технологічних процесів, процесів	у т. ч. маловідходні, ресурсозберігаючі	Впроваджено виробництво інноваційних видів продукції, найменувань	з них нові види техніки	Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, %
2010	11,5	2 043	479	2 408	663	3,8
2011	12,8	2 510	517	3 238	897	3,8
2012	13,6	2 188	554	3 403	942	3,3
2013	13,6	1 576	502	3 138	809	3,3
2014*	12,1	1 743	447	3 661	1 314	2,5

* Дані наведені без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Складено автором на основі [3].

місць» такими галузями було визначено галузі, спрямовані на забезпечення потреб суспільства у високотехнологічній конкурентоспроможній продукції, високоякісних послугах, які реалізують державну політику щодо розвитку виробничого та експортного потенціалу, створення нових робочих місць [4].

Водночас Законом України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» останні поділено на стратегічні (до 10 років) і середньострокові (до 5 років).

Так, стратегічними пріоритетними напрямами інноваційної діяльності на 2011-2021 рр. визначено [5]: 1) освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергетично ефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії; 2) освоєння нових технологій виробництва матеріалів, їх оброблення і з'єднання, створення індустрії наноматеріалів і нанотехнологій; 3) розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки тощо.

Для реалізації середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності державою запроваджуються заходи щодо [5]: 1) розвитку інноваційної інфраструктури (інноваційних центрів, технологічних і наукових парків, технополісів, венчурних фондів тощо); 2) першочергового розгляду заявок на винаходи, що відповідають середньостроковим пріоритетним напрямам загальнодержавного рівня; 3) відшкодування відсоткових ставок за кредитами, отриманими суб'єктами господарювання у банках, і кредитів за рахунок коштів Державного бюджету, позик і грантів міжнародних фінансових організацій, залучених державою або під державні гарантії, субвенцій з Державного бюджету місцевим бюджетам.

Однією з основних проблем реалізації державної інноваційної політики та забезпечення переходу на інвестиційно-інноваційну модель розвитку економіки є неналежне інформаційно-аналітичне супроводження зазначеного процесу, а також відсутність системи моніторингу стану інноваційного розвитку економіки. Відтак у постанові КМУ «Про затвердження Державної цільової програми розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації державної інноваційної політики та моніторингу стану інноваційного розвитку економіки» зазначено, що для ефективної реалізації державної інноваційної політики необхідно перейти на принципово новий рівень її інформаційно-аналітичного забезпечення та моніторингу стану інноваційного розвитку економіки [6]. Водночас в іншому нормативно-правовому акті [7] цілком справедливо наголошено, що інноваційна інфраструктура в Україні є функціонально неповною, недостатньо розвинутою, в інноваційному середовищі практично відсутні венчурні фонди та центри трансферу технологій, а також не підтримується належним чином діяльність винахідників, раціоналізаторів, науковців, які мають завершені науково-технічні розробки.

Отже, становлення інноваційно-інвестиційної моделі економіки неможливе без застосування державою комплексу стимулів, передусім фіскального характеру. Одним з найдієвіших та найпоширеніших інструментів підтримки та податкового стимулювання інноваційної діяльності є податкові пільги, зокрема інвестиційний податковий кредит, дослідницький податковий кредит та інвестиційна податкова знижка. При цьому достатньо ефективною податковою преференцією вважають податковий кредит – сума, на яку можуть будуть зменшені податки, у зв'язку із здійсненням інноваційної діяльності.

На наш погляд, надаючи податкові пільги, держава тим самим працює на підвищення рівня конкурентоспроможності економіки, що зумовлює подальший ланцюговий вплив на різні складові соціально-економічного розвитку, зокрема впровадження енергозберігаючих та інноваційних технологій, модернізацію, а відтак у довготривалій перспективі формує потенціал для зростання рівня добробуту громадян.

Згідно з Податковим кодексом України, податкові пільги – це переваги, що надаються окремим категоріям платників податків, зборів перед іншими платниками та полягають у повному чи частковому звільненні їх від оподаткування, зокрема [8]: 1) зменшення розміру податку: зменшення бази оподаткування до нарахування податку; надання податкових знижок; зменшення податкового зобов'язання після нарахування податку; встановлення зниженої ставки податку; 2) повне звільнення від обов'язку щодо нарахування та сплати податку.

Після ухвалення Податкового кодексу 02.12.2010 р. в Україні одним з головних пріоритетів було зниження податкового тягаря, підвищення зацікавленості інвесторів до вкладення коштів у базові галузі економіки, а також в імпортозамінні виробництва та інфраструктуру.

Для стимулювання інвестиційної активності та інноваційних процесів у Податковому кодексі було передбачено поетапне зниження ставок цілої низки податків, що так і не відбулось у зв'язку з політичними потрясіннями і економічним спадом у 2014-2015 рр. Задля підвищення ефективності використання податкових пільг у Податковому кодексі передбачалося, що суми коштів, вивільнені від оподаткування, підприємства спрямовуватимуть на збільшення обсягів виробництва, переоснащення матеріально-технічної бази, запровадження інноваційних технологій, пов'язаних з основною діяльністю такого платника податку, та/або повернення кредитів, використаних на зазначені цілі, і сплату відсотків за ними. Згідно з зазначеною редакцією Податкового кодексу України, від ПДВ було передбачено звільнення операцій з увезення на митну територію України енергозберігаючого обладнання та матеріалів. Також щоб стимулювати залучення інвестицій у вітчизняну економіку, відповідно до Податкового кодексу від 02.12.2010 р., на десять років звільнявся від оподаткування прибуток підприємств легкої промисловості, що не працюють з давальницькою сировиною, прибуток суб'єктів господарювання, отриманий від надання готельних послуг, і прибуток, отриманий від основної діяльності та науково-дослідних робіт підприємств авіабудівної промисловості [8]. Водночас були передбачені пільги за вживання енергозберігаючих заходів і реалізацію енергоефективних проектів на підприємствах.

Однак потрібно зазначити, що передбачені у Податковому кодексі (у тому числі з урахуванням усіх змін з 1.01.2015 р.) зниження ставок податків, скорочення кількості податкових платежів, податкові пільги не дали очікуваного ефекту у частині зменшення навантаження на потенційних платників, не призвели до позитивних результатів і не виправдали сподівань щодо стимулювання інноваційного розвитку країни зокрема.

Разом з тим ґрунтуючись на досвіді розвинених країн, для підвищення ефективності функціонування податкових пільг в Україні необхідно забезпечити виконання таких умов: 1) впровадити чіткі критерії надання податкових пільг (вони мають обмежити коло претендентів виключно тими суб'єктами підприємницької діяльності, які провадять прозору господарську і фінансову

діяльність і дійсно мають наміри розвивати виробництво); 2) сформуванню системи оцінки ефективності використання податкових пільг, яка має включати показники економічної, соціальної та фіскальної ефективності; 3) впровадити обмеження щодо гранично можливого обсягу застосування податкового кредиту. Розмір ставки інвестиційного податкового кредиту не має перевищувати 50% розміру нарахованого податку на прибуток, а розмір індивідуальної податкової знижки – 50% податкової бази [9]. Такий баланс є оптимальним з точки зору збереження стимулюючого ефекту та захисту від значних втрат бюджету.

Погоджуємось з думками фахівців [10-12] про те, що ліквідація податкових пільг або ж їх розширення потребують виваженого та обґрунтованого підходу. Адже частина з них є ефективним інструментом підтримки бізнесу, що дає змогу частково знизити негативні наслідки несприятливого бізнес-клімату в державі (термін дії багатьох передбачених кодексом податкових пільг спливає в 2014-2016 рр., однак повністю ліквідувати їх усе ж недоцільно).

Окремий аспект практики податкового стимулювання в Україні – застосування вільних економічних зон, як одного з важливих механізмів стимулювання інвестицій та активізації інноваційних процесів. Вважаємо, такий механізм є достатньо ефективним, у тому числі для підвищення привабливості регіонів (особливо депресивних). Констатуємо, що і дотепер немає одностайної думки щодо доцільності запровадження та ефективності його використання для стимулювання економічного розвитку на інноваційних засадах. З 2005 р. вільні економічні зони позбавили пільг після достатньо тривалого функціонування. Це було пов'язано передусім з недосконалістю і неспроможністю механізму їх створення, відсутністю належного рівня контролю, з низкою помилок як на стадії формування нормативно-правової бази, так і на етапі діяльності вільних економічних зон, у вирішенні яких і вбачаємо можливість підвищення ефективності їх використання.

У зв'язку з цим діяльність вільних економічних зон потребує подальшого вивчення, що дасть можливість об'єктивно виявити допущені у вітчизняній практиці помилки при їх створенні і визначити заходи з їх виправлення. Ця робота має ґрунтуватися на основі перегляду концептуального розуміння вільної економічної зони. Переконані, що остання має використовуватися лише протягом певного заздалегідь визначеного часового проміжку як спосіб апробації тих чи інших технологій, ідей тощо для підтвердження доцільності останніх і їх необхідності для вітчизняної економіки. Відтак вдається уникнути відверто дискримінаційного і часто абсолютно невиправданого використання механізму вільних економічних зон, який негативно позначається на вітчизняних інвесторах і виробниках, руйнуючи цим конкурентні засади розвитку економіки України. Аналогічний підхід має застосовуватися до інших стимулів і пільг при обґрунтуванні механізму податкового регулювання та стимулювання інноваційного розвитку.

Отже, в умовах обмежених можливостей фінансування інноваційних процесів з бюджету держава у перспективі має сформуванню і застосовувати ефективний механізм податкових стимулів. При цьому потрібно враховувати специфіку інструментів податкового регулювання, зокрема те, що: 1) очікуваний результат від їх застосування не завжди може бути позитивним; 2) існує проблема ефективності використання такого інструментарію з огляду на його витратність і ймовірні зловживання; 3) потрібен часовий лаг, щоб визначити доцільність їх застосування та результативність.

На наш погляд, сучасний стан функціонування національного господарства характеризується існуванням лише окремих елементів інноваційної економіки. Попри це, інноваційний розвиток має залишатись ключовим пріоритетом у процесі формування й реалізації державної політики. Не зважаючи на перманентні спроби реформування вітчизняної податкової системи, відчутних успіхів у стимулюванні інноваційної діяльності досягти не вдалося. В Україні практики дієвого використання податкових стимулів інноваційного розвитку фактично не спостерігалось, за винятком чи не єдиного більш-менш ефективного інструменту, яким були вільні економічні зони.

Водночас утвердження інноваційної моделі розвитку продовжує залишатися системним фактором збільшення зростання конкурентоспроможності національної економіки, її динамічного зростання та підвищення рівня економічної безпеки держави загалом. У цих умовах потребують подальшого обґрунтування механізми податкового регулювання інноваційного розвитку, а також дієві інструменти його стимулювання в Україні.

Список використаних джерел

1. Підкамінний І. М. Системні фактори впливу на інноваційний розвиток підприємства / І. М. Підкамінний, В. С. Ціпуринда [Електронний ресурс] // Ефективна економіка / Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет. – 2011. – №3. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=480>
2. Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки : навч. посіб. / В. І. Захарченко, Н. М. Корсікова, М. М. Меркулов. – К. : Центр навчальної літератури, 2012. – 448 с.
3. Інноваційна діяльність в Україні [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Закон України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» від 06.09.2012 р. №5205–VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5205-17>
5. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 08.09.2011 р. №3715–VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової програми розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації державної інноваційної політики та моніторингу стану інноваційного розвитку економіки» від 07.05.2008 р. №439 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/439-2008-%D0%BF>
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової економічної програми «Створення в Україні інноваційної інфраструктури на 2009-2013 роки» від 14.05.2008 р. №447 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/447-2008-%D0%BF>
8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
9. Молдован О. О. Щодо доцільності запровадження податкових механізмів стимулювання інноваційно-інвестиційного розвитку в Україні [Електронний ресурс] / О. О. Молдован, Н. С. Медведкова. – К. : Національний інститут стратегічних досліджень при Президенті України, 2013. – Жовтень. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1315>
10. Гутковська О. Віце-президент УСПП з питань розвитку системи державної підтримки бізнесу Олексій Молдован: «Податкові стимули та пільги для інвесторів в Україні потребують не ліквідації, а реформи» [Електронний ресурс] / О. Гутковська // Вісник: право знати все про податки і збори. – 2014. – 01.02. – №5. – Режим доступу : <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/6570>
11. Стовбун Т. О. Податкова система як фактор стимулювання інноваційної діяльності в Україні / Т. О. Стовбун // Економіка. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. – 2013. – Вип. 13. – С. 114-120.
12. Буряк П. О. Бюджетно-податкові механізми стимулювання інноваційної діяльності в сучасних умовах / П. О. Буряк // Економічні науки. Серія: Облік і фінанси : зб. наук. пр. / Луцький національний технічний університет. – 2012. – Вип. 9(33). – Ч. 4. – С. 74-84.

References

1. Pidkaminnyy, I. M., & Tsiurynda, V. S. (2011). Systemni faktory vplyvu na innovatsiynyy rozvytok pidpryyemstva [Systemic factors influence the development of innovative enterprises]. *Efektivna ekonomika – Effective Economy*, 3. Dnipropetrovsk: Dnipropetrovsk State Agrarian and Economic University. Retrieved from www.economy.nayka.com.ua Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua> [in Ukrainian].
2. Zakharchenko, V. I., Korsikova, N. M., & Merkulov, M. M. (2012). *Innovatsiynyy menedzhment: teoriya i praktyka v umovakh transformatsiyi ekonomiky* [Innovation Management: Theory and Practice in the economic transformation]. Kyiv: Center of Educational Literature. [in Ukrainian].
3. State Statistics Service of Ukraine (2014). Innovatsiynna diyal'nist' v Ukraini [Innovation Activity in Ukraine]. Retrieved from www.economy.nayka.com.ua Retrieved from: www.ukrstat.gov.ua. Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].
4. Supreme Council of Ukraine (2012). *Pro stymulyuvannya investytsiynoyi diyal'nosti u priorytetnykh haluzyakh ekonomiky z metoyu stvorennya novykh robochykh mist' [About stimulate investment in priority sectors of the economy to create new jobs]*: Law of Ukraine, adopted on 2012, September 06, 3715–VI. Retrieved from : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5205-17> [in Ukrainian].
5. Supreme Council of Ukraine (2011). *Pro prioryetni napryamy innovatsiynoyi diyal'nosti v Ukraini [On innovation activity priorities in Ukraine]*: Law of Ukraine, adopted on 2012, September 08, 5205–VI. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3715-17> [in Ukrainian].

6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2010). *Pro zatverdzhennya Derzhavnoyi tsil'ovoyi prohramy rozvytku systemy informatsiyno-analitychnoho zabezpechennya realizatsiyi derzhavnoyi innovatsiynoyi polityky ta monitorynhu stanu innovatsiynoho rozvytku ekonomiky [On approval of the State Target Program of development of information and analytical support for the implementation of the state innovation policy and monitoring of innovation development of economy]*. Resolution on 2008, May 07, 439. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/439-2008-%D0%BF> [in Ukrainian].
7. Cabinet of Ministers of Ukraine (2010). *Pro zatverdzhennya Derzhavnoyi tsil'ovoyi ekonomichnoyi prohramy «Stvorennya v Ukraini innovatsiynoyi infrastruktury» na 2009-2013 roky [On approval of the State target economic program "Creation of innovation infrastructure in Ukraine for 2009-2013]*. Resolution on 2008, May 14, 439. Retrieved from <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/447-2008-%D0%BF> [in Ukrainian].
8. Supreme Council of Ukraine (2010). *Podatkovy kodeks Ukrainy [Tax Code of Ukraine]* (Adopted on 2010, December 2, 2755-VI). Retrieved from <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17> [in Ukrainian].
9. Moldovan, O. O., & Medvyedkova, N. S. (2013, October). Shchodo dotsil'nosti zaprovadzhennya podatkovykh mekhanizmiv stymulyuvannya innovatsiyno-investytsiynoho rozvytku v Ukraini [As for the introduction of a tax mechanisms to encourage innovation and investment development in Ukraine]. Kyiv: National Institute of Strategic Studies. [in Ukrainian].
10. Hutkovs'ka, O. (2014, February 01). Vitse-prezydent USPP z pytan' rozvytku systemy derzhavnoyi pidtrymky biznesu Oleksiya Moldovan: «Podatkovi stymuly ta pil'hy dlya investoriv v Ukraini potrebuyut' ne likvidatsiyi, a reformy» [Vice President of UMB on the development of the system of state business support Alex Moldovan "Tax incentives and benefits for investors in Ukraine does not require liquidation and reform"]. *Visnyk: pravo znaty vse pro podatky i zbory – Bulletin: the right to know everything on taxes and fees*, 5. Retrieved from www.visnuk.com.ua. Retrieved from: <http://www.visnuk.com.ua> [in Ukrainian].
11. Stovbun, T. O. (2013). Podatkova systema yak faktor stymulyuvannya innovatsiynoyi diyal'nosti v Ukraini [The tax system as a factor in stimulating innovation in Ukraine]. In *Ekonomika. Zbirnyk naukovykh prats' Kharkivs'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni H. S. Skovorody. – Economy. Proceedings of Kharkiv National Pedagogical University G. S. Skovoroda*, Vol. 13 (pp. 114-120). [in Ukrainian].
12. Buryak, P. O. (2012). Byudzhethno-podatkovi mekhanizmy stymulyuvannya innovatsiynoyi diyal'nosti v suchasnykh umovakh [Budget and Tax Incentives for innovation in modern conditions]. In *Economics. Series: Accounting and Finance*, Vol. 33(9). Part 4 (pp. 74-84). Lutsk: Lutsk National Technical University. [in Ukrainian].

Demchyshak N. B., Kravets N. R. Tax incentives of innovative development of economy.

High innovative activity is one of the main factors in achieving high growth of economy and its structural modernization. Naturally, innovation is one of the main directions of economic policy, which is currently being developed by the governments of most countries in the world with the aim of ensuring a high level of competitiveness of economies. However, the implementation of innovation is associated with high commercial risk, making it less attractive from an economic point of view than ordinary economic activity. As a consequence, involvement of investors into the economy willing to invest in the development of innovations is only possible through the creation of an enabling environment and reducing their costs, which partially compensates for the high investment risks. In an economy with weak market institutions and undeveloped financial system the fiscal policy is the most efficient and active tool for solving such problems. The lack of sufficiently attractive fiscal incentives for investors is a significant problem for the development of innovation within scientific parks. The article reveals the economic content of innovative activity subject to the provisions of applicable law. It defines the essence of innovation development and approaches to its definition. The dynamics of innovation activity in Ukraine is analyzed. The sources of financing of innovative activity in the national economy are estimated. The tendencies of introduction of innovations at industrial enterprises in Ukraine are examined. The main obstacles to innovation processes are outlined and the strategic priority directions of innovative activity are defined. The role of the state innovation policy in the transition to innovative model of economic development is explained. The most effective tools of support and tax stimulation of innovation activity are analyzed. The ways of increase of tax incentives functioning efficiency in Ukraine taking into account foreign experience are defined. The fact that the mechanisms of tax regulation of innovative development and effective instruments of support in Ukraine require further substantiation is proved. Despite the fact that Ukraine has preserved a large-scale scientific facility, capable of producing world-class results, it is only partially involved in the innovation sphere. The economic effect can be achieved only through systemic and comprehensive policy for stimulating innovative activity.

Keywords: innovations, innovative activity, innovative development, tax regulation, tax incentives.

Демчишак Назар Богданович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Львівського національного університету імені Івана Франка (e-mail nazar_dem@ukr.net).

Demchyshak Nazar Bohdanovych – Ph.D. (Econ.), Assoc. Prof., Assistant Professor of the Department of finance, money circulation and credit of the Ivan Franko National University of Lviv.

Кравець Назар Русланович – студент економічного факультету магістратури спеціальності «оподаткування» Львівського національного університету імені Івана Франка (e-mail: naza13@i.ua).

Kravets Nazar Ruslanovych – student of Faculty of Economics in specialty "Taxation" of the Ivan Franko National University of Lviv.

Надійшло 10.11.2015 р.